

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

ZA 2015

SADRŽAJ

SADRŽAJ

UVOD	1
1. PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	2
2. PROGRAM: ZELENI TELEFON	10
3. PROGRAM: EDUKACIJA	13
4. PROGRAM: ENERGETIKA, TRANSPORT I OTPAD	16
KONTAKT	21

UVOD

Iako je Zlatna Greda mjesto u kojem živi samo pet stanovnika, udruga je od 2006. godine sustavno provodila EU projekte kako bi potaknula razvoj kraja i obnovila život u samom srcu šume. Štoviše, udruga je iste godine osnovala i svoju Zlatna Greda d.o.o. turističku agenciju kao prvu eko turističku agenciju u Hrvatskoj.

Grad Osijek nam je 2004. godine osigurao prostoriju za rad na području gradske četvrti Jug II iz kojeg se i danas razvijaju ideje, strategije razvoja te uvijek novi projekti.

Razvojem projekata razvijali smo i dugoročne programe koji su pokrivali područja okoliša i zaštite prirode, održivi razvoj, doprinos održivom miru i prekograničnoj suradnji te razvoju umjetnosti i kulture u prirodnom okruženju.

Tako je 2011. godine Zlatna Greda proglašena kulturnim dobrom Republike Hrvatske, a 2013. predsjednik RH dodijelio je udruzi Povelju Republike Hrvatske za izniman doprinos u višegodišnjem promicanju i zaštiti prirode i okoliša na prostoru Srednjeg Podunavlja.

U 2015. godini provedeno je ukupno 8 projekata kroz 4 programa udruge. Najveća potpora bila je osigurana EU sredstvima, institucionalnom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, potporom Ministarstva kulture, ali i skromnim doprinosom naše Županije i Grada. Više o programima i projektima pročitajte u nastavku...

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

1. PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

ZAŠTITA PRIRODE

Na području Istočne Hrvatske najvrijednija prirodna staništa predstavljaju močvarna i poplavna staništa nizinskih rijeka Drave i Dunava na čijem se području pored NATURA 2000 nalazi nekoliko zaštićenih područja – PP Kopački rit, Regionalni park Mura-Drava i Prekogranični Rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav. Godine 2013. bili smo dijelom inicijative i zagovaranja za proglašenje Regionalnog Parka Mura – Drava i Rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav te sustavno radimo na njihovoj aktivnoj zaštiti, unaprijeđenju, poticanju održivog upravljanja i korištenja.

PROJEKT

ŽIVI DUNAV

Nositeli projekta: Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek

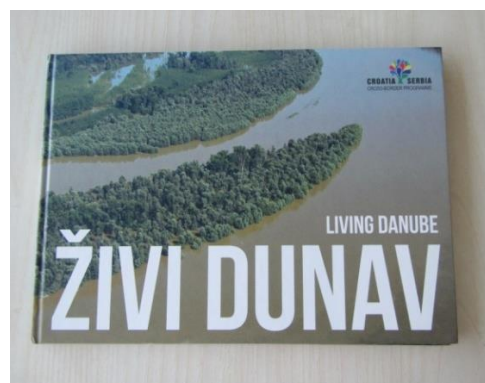
Partneri: Pokret Gorana iz Sremske Mitrovice, Zelena Akcija, Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije i UNECO

Izvor financiranja: EU (u sklopu IPA prekograničnog programa Hrvatska-Srbija), Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost te Ured za udruge Vlade RH

Trajanje projekta: 14.12.2012. – 27.2.2015.

Iznos: 126.676,36 EUR

Naglasak projekta je na jačanju kapaciteta za zaštitu vrijednih prirodnih područja Srednjeg Podunavlja i održivom razvoju dunavske regije u Hrvatskoj i Srbiji. Posebna pozornost usmjerena je na probleme ugroženosti biološke raznolikosti, onečišćenje rijeka te gubitak močvarnih staništa.

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Početne aktivnosti odnosile su se na organiziranje izložbe fotografija pod nazivom "Srednje Podunavlje - srce Europske Amazone", predstavljene u sklopu seminara koji su se organizirali za različite dionike Srednjeg Podunavlja na području Hrvatske i Srbije. Održano je sveukupno 10 seminara, od čega je 5 održano u lokalnim zajednicama smještenim na području budućeg UNESCO-vog rezervata biosfere "Mura-Drava-Dunav" u Srbiji dok su preostalih 5, održani na području Hrvatskog Podunavlja.

Na seminarima je sudjelovalo preko 300 sudionika, a različita iskustva, razmišljanja i zajednička rasprava prisutnih dionika dovela je do važnih zaključaka o pozitivnim i negativnim trendovima u upravljanju i korištenju zaštićenih prirodnih područja, kao i o tome koliko i kako ta područja doprinose lokalnom razvoju. Provedene su različite studije i istraživanja te na osnovu tih studija izrađen je Akcijski Plan. Izrađena je fotomonografija 'Živi Dunav' u kojoj su prikazani dragocjeni i rijetki prirodni resursi Srednjeg Podunavlja. Na autentičan način, putem autorskih fotografija i tekstova, navedena su sva zaštićena prirodna područja.

Provedene su različite studije i istraživanja te je na osnovu tih studija izrađen Akcijski Plan zaštite i održivog upravljanja Srednjeg Podunavlja. Akcijskim planom operativno se upućuje na poželjne i potrebne, ekološki i ekonomski održive inicijative na području zaštite prirode i održivog korištenja prirode Srednjeg Podunavlja za dobrobit svih dionika koji u tim prostorima i oko njih žive. Predložene su stručne aktivnosti koje uključuju izradu baze podataka sa svim informacijama o bioraznolikosti Srednjeg Podunavlja kao i izradu programa monitoringa bioraznolikosti.

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

PROJEKT

INCREASING TRANSPARENCY IN WATER AND SPACE MANAGEMENT – INTRA-WASP

Nositeli projekta: Zelena Akcija

Partneri: Art radionica Lazareti (ARL), Multimedijalni Institut (MAMA), Pravo na grad (PNG), Zelena Istra (ZI), Zeleni Osijek (ZO)

Izvor financiranja: EU (National Programme for Croatia under the IPA- Transition Assistance and Institution Building Component for 2011)

Trajanje projekta: 01.1.2015.- 31.12.2016.

Iznos: 277.605,08 EUR

Cilj projekta je ojačati hrvatske NVO-e za aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje transparentnosti, dobrog upravljanja i sudjelovanja građana u politikama upravljanja vodnim i prostornim resursima u zagrebačkoj, slavonskoj i jadranskoj regiji.

U drugoj polovici 2015. godine u sklopu ovog projekta podneseni su komentari na Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (2013.-2017.) koji su djelomično usvojeni. Podneseni su i komentari na Stratešku studiju o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije koji su djelomično usvojeni. Podnesene su primjedbe i prijedlozi za II. izmjene i dopune Prostornog plana Osječko-baranjske županije, a proces usvajanja je još uvijek u tijeku. Predstavnik naše udruge sudjelovao je u panel diskusiji u Puli na temu *Mogu li građani utjecati na izradu prostornih planova?* Predstavnik Zelenog Osijeka je zajedno s predstavnicima iz partnerskih organizacija sudjelovao u studijskom posjetu Parizu i Grenoble-u na temu upravljanja javnim vodoopskrbnim poduzećima te primjerima neuspjele privatizacije vodnih resursa te remunicipalizacije odnosno vraćanja sustava vodoopskrbe u nadležnost državnih ili lokalnih vlasti.

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Fotografije: Seminar održan 30. i 31. 3.2015. u Hotelu Waldinger u Osijeku

U ožujku 2015. organizirali smo dvodnevni seminar u Osijeku na temu *Inovativni alati praćenja javnih politika za organizacije civilnog društva*. Projektni partneri i polaznici seminara stekli su konkretne alate za aktivno uključivanje u praćenje javnih politika u područjima prostornih i vodnih resursa.

PROJEKT

PROTECTING EUROPE'S LIFELINE – CREATION OF A TRANS-BOUNDARY BIOSPHERE RESERVE ALONG DANUBE, DRAVA AND MURA RIVERS – RIVERWATCHERS DUNAV, DRAVA, MURA

Nositelj projekta: WWF

Partneri: WWF (Austrija, Mađarska, Hrvatska, Srbija), EuroNatur, Zeleni Osijek, Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode, Birdlife Slovenia

Izvor financiranja: MAVA Foundation pour la nature

Trajanje projekta: 1.1. 2014.-31.12.2016.

Iznos: 50.987 EUR

Ciljevi projekta: zaustaviti regulaciju rijeke, iskapanje sedimenta, devastaciju staništa i ekosustava, zaustaviti daljnje uništavanje rijeka i započeti s revitalizacijskim radovima te preokrenuti trend gubitka riječnog sedimenta.

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

U projektu sudjelujemo u kreiranju, koordinaciji i organizaciji kampanje za očuvanje Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav. Program *Riverwatch* pokrenut je s ciljem monitoringa i zaštite Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav odnosno tokova ove tri rijeke u čitavoj njihovoj dužini kroz Hrvatsku. *Čuvare rijeka* čini 6 organizacija civilnog društva koje pokrivaju ukupno 5 dionica Mure, Drave i Dunava redovitim obilascima čamcima, kanuima ili kajacima. Kontinuirani monitoring aktualnih i planiranih utjecaja na rijeke, prijavljivanje problema nastalih u okolišu i reagiranje na regulacijske radove glavne su aktivnosti *Čuvara rijeka*.

Fotografije: Riverwatchers - Čuvari rijeka

Tijekom svakog izlaska na rijeku, udruge reagiraju pojedinačno ili zajednički kroz pisanje prijava, kampanje, zagovaranja, sudjelovanja u javnim raspravama s ciljem uspostavljanja što kvalitetnijeg upravljanja rijekama i općenito okolišem u Rezervatu biosfere.

Dugoročni cilj ovog programa je proširiti aktivnosti *Čuvara rijeka* na područja Mađarske i Srbije kako bi se adekvatno pristupilo očuvanju riječnih vodotokova sa svih obala.

ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Lokalne zajednice koje se nalaze u području zaštićenih prirodnih staništa nakon rata suočavaju se sa siromaštvom i društvenom izolacijom. Samo održivi razvoj i suživot s prirodom može osigurati kvalitetan život lokalnih zajednica i očuvanje prirodnih resursa. Upravo zato smo još 2001. pokrenuli projekt održivog razvoja u Kopačkom ritu s naglaskom na eko turizam i

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

promicanje prirodnih vrijednosti. Poticanjem razvoja eko turizma nastavili smo raditi sve do danas kroz projekte izgradnje kapaciteta lokalnih zajednica i izradu novih eko turističkih sadržaja.

PROJEKT

DVIJE RIJEKE I JEDNA GORA – NOVI EKO TURISTIČKI PROIZVODI DRAVE, DUNAVA I PAPUKA

Nositelj projekta: Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek

Partneri: Nacionalni park Dunav-Drava, Javna ustanova Park prirode Papuk

Izvor financiranja: EU (u sklopu IPA prekograničnog programa Mađarska-Hrvatska)

Trajanje projekta: 1.4.2013.-30.11.2015.

Iznos: 1.021.266,70 EUR

Cilj projekta je osigurati model održivog gospodarskog razvoja i upravljanja prirodnim resursima duž regije Mura-Drava-Dunav uvođenjem novih eko turističkih proizvoda i prekograničnom suradnjom. Povezivanje prekogranične regije i zaštićenih prirodnih područja u jedinstvenu eko turističku ponudu.

Zahvaljujući ovom projektu obnovili smo cjelokupnu infrastrukturu **Eko centra Zlatna Greda**: opremljena je učionica za provođenje interaktivne radionice škole u prirodi, izgrađen je zabavno-edukativni park, postavljen parking za bicikle i automobile, te su osmišljeni novi ekoturistički sadržaji (kanuing, biciklizam, foto safari).

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Eko centar Zlatna Greda dobio je i biološki pročištač otpadnih voda te pročištač pitke vode. Sam objekt iznutra i izvana u potpunosti je prilagođen osobama s invaliditetom.

U suradnji s projektnim partnerima Nacionalnim parkom Dunav-Drava iz Mađarske i Parka prirode Papuk iz Hrvatske organizirali smo studijska putovanja za nastavnike i otvorene dane za širu javnost kako bi im predstavili novouspostavljene ekoturističke sadržaje i infrastrukturu.

PROJEKT I POTPORA MINISTARSTVA KULTURE

Nositelj projekta: Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek

Izvor financiranja: Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Trajanje projekta: 11. 06. 2015. – 20. 11. 2015.

Iznos: 180.000,00 KN

Ciljevi projekta: Uređenje pročelja te građevinski i obrtnički radovi na sanaciji upravne zgrade nakon požara

U srpnju 2015. godine izvršeno je uređenje pročelja navedenog objekta u smislu skidanja starog naličja pjeskarenjem. Za uklanjanje boje s pročelja zgrade korištena je Rotec tehnologija.

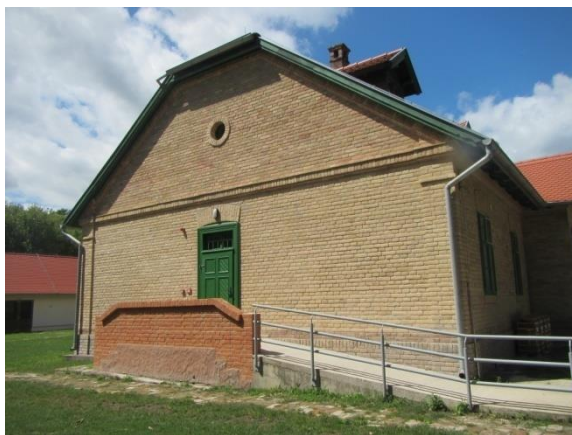
Kao abraziv korišten je kvarcni pijesak granulacije 0,1-0,6 mm. Nakon čišćenja pročelja od naličja, pročelje je otprašeno komprimiranim zrakom a opeka je zaštićena Kamenprotektom u dva namaza

PROGRAM: ZAŠTITA PRIRODE I ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

čime je zaštićena od vanjskih utjecaja. Prema naputku proizvođača zaštita je djelotvorna 2-3 godine nakon čega bi ju trebalo obnoviti.

U listopadu 2015. godine izvršeni su obrtnički radovi na upravnoj zgradi pustare Zlatna Greda koji obuhvaćaju pokrivačke radove (pokrivanje krovnih ploha biber crijepom) , stolarske radove (ugradnja dvokrilnih prozora potkrovlja, izrada i ugradnja unutrašnjih prozorskih klupčica od punog hrastovog drveta, dobava i ugradnja replike povijesne stolarije, ugradnja replike nedostajućih vanjskih krila povijesne stolarije te restauracija povijesne vanjske stolarije) te su obavljeni završni zidarski radovi (unutarnje žbukanje zidova vapnenom žbukom).

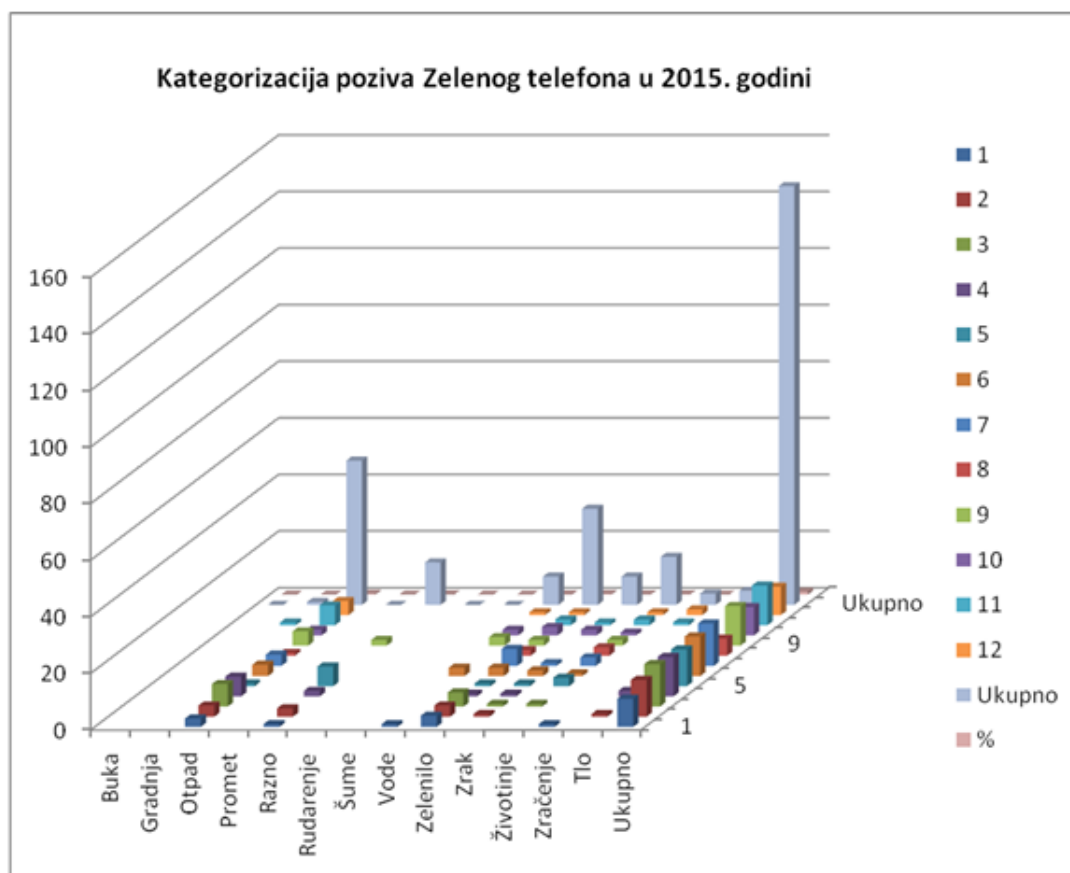

PROGRAM: ZELENI TELEFON

2. PROGRAM: ZELENI TELEFON

Zeleni Telefon je izravna usluga građanima i građankama s ciljem podupiranja efikasnog rješavanja problema u zaštiti okoliša. Programom potičemo aktivno sudjelovanje građana i lokalnog stanovništva u rješavanju konkretnih problema zaštite okoliša u zajednici, ali i učinkovitiji rad državnih službi. S provođenjem ovog programa započeli smo simbolično na Dan planete Zemlje 22. 4. 2002., a već 2003. postajemo udruga članica **Mreže zelenih telefona** koja danas broji deset okolišnih udruga iz cijele Hrvatske (Zelena Akcija iz Zagreba, Eko Pan iz Karlovca, Ekološko društvo Žmergo iz Opatije, Zelena Istra iz Pule, Sunce iz Splita, ZEO Nobilis iz Čakovca, Franjo Koščec iz Varaždina, Eko Zadar iz Zadra i Ekološka udruga „Krka“ iz Knina). Naš Zeleni telefon danas pokriva područje Osječko-baranjske, Vukovarsko–srijemske, Požeško-slavonske te Brodsko-posavske županije.

U 2015. godini na Zeleni telefon zaprimili smo ukupno 148 prijava građana. To je u prosjeku 12 poziva mjesečno. Od ukupnog broja poziva preko 81% odnosilo se na područje Osječko-baranjske županije.

PROGRAM: ZELENI TELEFON

Kao i prijašnjih godina, najviše smo prijave zaprimili u kategoriji **otpad**. Od ukupnog broja prijava 49% prijave odnosilo se na ovu kategoriju. Unutar ove kategorije suočavamo se s istim tipom prijave kao i prethodnih godina: nezakonito zbrinjavanje otpada, nezakonita i privatna odlagališta otpada, savjetovanja kome prijaviti takve lokacije, zbrinjavanje starog otpada te odvoz glomaznog otpada.

Slijedeći veliki problem na koji ukazuje naša statistika zaprimljenih poziva je **zelenilo** (34 prijave). Najčešći problemi: zagađenja i uništavanja zelenih površina, negodovanja građana zbog posječenih stabala te netransparentno gospodarenje gradskim zelenilom.

VESELE NAS POZITIVNI PRIMJERI JAČANJA SVIJEŠTI GRAĐANA O VAŽNOSTI UKLJUČIVANJA I POTREBI AKTIVNOG SUDJELOVANJA U DEFINIRANJU ZELENE POLITIKE NAŠEGA GRADA KOJI SU RAZVIDNI IZ MNOGOBROJNIH INICIJATIVA VEZANIH ZA OČUVANJE ZELENILA U OSIJEKU.

Kao primjer dobre prakse izdvojili smo slučaj iz mjesta Gazije u Općini Feričanci. U svrhu izgradnje asfaltne ceste kroz mjesto izvršeno je kanaliziranje potoka *Babina voda*. Model uređenja predviđen projektom bio je posve neprihvatljiv za okoliš i prirodu. Od prirodnog potoka stvarao se običan kanal unatoč činjenici da je potok bio stanište mnogih riječnih rakova (*Astacus astacus*) koji su zakonski zaštićeni te se ubrajaju u strogo zaštićene zavičajne svojite (NN 70/05), a na europskoj i svjetskoj razini uvršteni su u Crvenu knjigu IUCN-a i u Apendiks br. III Bernske konvencije. O slučaju je obavješten sektor inspekcijskog nadzora zaštite prirode Uprave za inspekcijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i prirode koji je nakon obavijesti naložio vraćanje rukavca potoka u prvobitno stanje i privremenu obustavu radova do ishoda dopuštenja ministarstva. Nakon pet mjeseci radovi su nastavljeni na način da su izvađeni betonski elementi iz korita pritoka te je ugrađen kamen kao učvršćivač obale, a rakovi su vraćeni i ponovno nastanjeni.

PARTNERSTVA ZA OKOLIŠ

PROJEKT:

PARTNERSTVO ZA OKOLIŠ - Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefon

Nositelj projekta: Eko Pan

Partneri: Eko Pan– Karlovac, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce–Split, Udruga Žmergo Opatija, Ekološka udruga “Krka” Knin, Eko udruga Franjo Košćec, Zaštitarsko–ekološka organizacija Nobilis

PROGRAM: ZELENI TELEFON

Suradnici: Eko Zadar, Zeleni Osijek, Zelena Istra

Izvor financiranja: EU (90%) u okviru Grant sheme Jačanje potpore organizacijama civilnog društva za povećanje transparentnosti i dobrog upravljanja javne uprave u Hrvatskoj (Nacionalni program za Hrvatsku u okviru programa IPA– komponenta “Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija” za 2011.) i Ured za udruge Vlade RH.

Trajanje projekta: 1.1.2015.-1.1.2017.

Iznos: 225.661,87 EUR

Izgradnja snažnog partnerstva i učinkovite dugoročne suradnje između građana, tijela lokalne i državne vlasti i organizacija civilnog društva uključenih u zaštitu okoliša i prirode cilj je ovog projekta.

Kao udruga suradnica na projektu pokrivamo područje zelenog telefona u četiri županije istočne Hrvatske (Osječko-Baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj, Virovitičko-podravskoj i Požeško-slavonskoj) te sudjelujemo u aktualiziranju problema u javnosti. U okviru mreže sudjelovali smo u provedbi i realizaciji slijedećih aktivnosti:

Istraživanja o strukturama, načinu, postupcima i sredstvima rada tijela lokalne i državne vlasti i provedbi ankete među tijelima lokalne i državne vlasti u sektoru zaštite okoliša i prirode unutar područja koje pokriva rad Zelenog telefona, strateškom planiranju razvoja mreže zelenih telefona održanom u veljači 2015. u Zagrebu,

identifikaciji potreba za edukacijom članica mreže, identifikaciji stručnjaka i aktivista koji se uključuju kao savjetodavci voditeljima zelenih telefona.

3. PROGRAM: EDUKACIJA

Provodeći povremene škole u prirodi uvidjeli smo potrebu provođenja sustavne edukacije iz područja zaštite prirode i očuvanje biološke raznolikosti tako da smo 2003. godine otvorili edukacijski centar **Eko centar Zlatna Greda**. Eko centar razvija se kao mjesto učenja za vrtiće, škole, studente i druge interesne skupine željne znanja iz područja zaštite prirode i biološke raznolikosti, ali i o obnovljivim izvorima energije, ekoturizmu i socijalnom poduzetništvu. Eko centar Zlatna Greda nalazi se u pustari Zlatna Greda, na rubu Parka prirode Kopački rit.

Naš edukacijski program 2002. godine dobiva službenu podršku Zavoda za unaprjeđenje školstva Ministarstva prosvjete. Godišnje kroz naše edukacijske programe prođe oko 3000 korisnika od kojih je oko 1500 učenika osnovnih škola. Od 2006. godine brojimo preko 24.000 korisnika. Obnovom Eko centra stvorili smo preduvjete za provođenje redovitih edukacija za razne skupine polaznika edukacije uključujući i osobe s invaliditetom.

U 2015. godini provodili smo edukaciju za učenike dvije srednje škole. Za Tehničku školu i prirodoslovnu gimnaziju Ruđera Boškovića Osijek obradili smo teme: problematika zaštite okoliša, energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije, održivo gospodarenje otpadom, održivo gospodarenje prirodnim resursima, ekoturizam i cikloturizam te zaštita prirode i održivo korištenje prirodnih resursa. Učenike Jezične gimnazije iz Osijeka ugostili smo u našem edukacijskom centru **Eko centar Zlatna Greda** obrađujući temu: osmišljavanje i provedba ekoturističkih programa.

PROGRAM: EDUKACIJA

PROJEKT

POSTANI UMJETNIK DUNAVA 2015.

Nositelj projekta: Global Water Partnership Central and Eastern Europe (GWP CEE)

Izvor financiranja: Global Water Partnership Central and Eastern Europe, Slovak Hydrometeorological Institute

Trajanje projekta: 23. 4.2015. – 31.12.2015.

Iznos: 1100,00 EUR

Cilj projekta je potaknuti djecu da upoznaju svoje lokalne rijeke, osobno da ih posjete i razmisle što one za njih znače. U skladu s ciljevima Dana Dunava, natjecanje motivira djecu da razmišljaju o viziji Dunava kao multinacionalnoj sredini bogate kulture i tradicije, kao i raznolikosti biljnog i životinjskog svijeta.

Poziv na natječaj „Postani umjetnik Dunava 2015!“ poslali smo svim školama u RH kao i mnogim udrugama, javno ga objavili na našim web stranicama, na stranici Portal za škole i u medijima. Nakon prikupljenih radova komisija je odabrala 10 najboljih, a nagrade je dodijelila u srpnju 2015. u Osijeku u sklopu obilježavanja rođendana Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav i međunarodnog Dana Dunava.

ZA AUTORE RADOVA I MENTORE ORGANIZIRALI SMO EDUKATIVNU RADIONICU U OSJEČKOM ZOO VRTU, PREDSTAVLJANJE REZERVATA BIOSFERE MURA-DRAVA-DUNAV, KAO I SAJAM EKO PROIZVOĐAČA TE IZLOŽBU RADOVA.

PROGRAM: EDUKACIJA

Fotografija: pobjednički rad - Kruna kralja Dunava, kruna kraljice Vuke i njihovo žezlo ljubavi

Fotografija: 3. mjesto – Miško

Fotografija: 2. mjesto - Spremna za Dunavski maskembal

4. PROGRAM: ENERGETIKA, TRANSPORT I OTPAD

Od samog osnutka udruge (1995.) ukazujemo na potencijale obnovljivih izvora energije, potrebe za unaprjeđenjem javnog prijevoza i razvoj biciklističke infrastrukture, važnosti sanacije postojećih i sprječavanja nastajanja divljih deponija te primjeni novih tehnologija u gospodarenju otpadom.

ENERGETIKA

Područje primjene obnovljivih izvora energije i veće energetske učinkovitosti smatramo jednim od najvećih izazova održivog razvoja i osiguravanja kvalitetnijeg i zdravijeg okoliša. Istočna Hrvatska ima potencijale primjene ovih tehnologija **iskorištavanjem termalnih izvora, biomase i sunčeve energije.**

Promociju novih tehnologija te zagovaranje primjene obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti provodimo putem istraživanja i stručnih analiza, edukacija, informiranja i razmjena znanja, isticanjem primjera dobre prakse, međusektorskim povezivanjem te medijskim kampanjama.

Zlatna Greda, objekt staje i skladišta opremili smo fotonaponskim ćelijama za proizvodnju električne energije.

TRANSPORT

Od samog osnutka udruge zagovaramo potrebu za unaprjeđenjem sustava javnog prijevoza i razvoja biciklizma kao održivog i okolišno prihvatljivog načina transporta u Osijeku i regiji. Organizirane su brojne biciklijade kojima je ukazivano na problem nedostatka biciklističke infrastrukture, a kao rezultat danas imamo Osijek kao grad s najviše kilometara biciklističkih staza po glavi stanovnika u RH. Razvojem udruge, započeli su veći projekti razvoja biciklizma i cikloturizma. Tako smo 2005. uspostavili prvu prekograničnu mirovnu biciklističku rutu Hrvatska-Srbija i 3. mirovnu rutu u svijetu – PANONSKI PUT MIRA. 2009. godine izradili smo Elaborat unaprjeđenja biciklističkih ruta u Osječko-baranjskoj županiji.

Tijekom 2015. aktivno smo sudjelovali i u izradi akcijskog plana cikloturizma za cijelu RH u organizaciji Instituta za turizam.

Kroz dosadašnje projekte Zeleni Osijek upotavio je ukupno 193 kilometara novih biciklističkih ruta na području Osječko - baranjske županije, povezujući grad Osijek, Park prirode Kopački rit, Baranju te prekogranično sa Mađarskom i Srbijom.

Dio biciklističke rute "Panonski put mira" uvršten je u paneuropski biciklistički koridor "Eurovelo 6: Ruta Atlantik - Crno more" te je po broju biciklista najkorištenija biciklistička ruta u regiji.

Kako smo 2014. sudjelovali u akciji „Ne damo naše autoceste“ protiv privatizacije hrvatskih autocesta od koje se zbog pritiska u javnosti na kraju odustalo. Tijekom 2015. aktivno sudjelujemo u nastanku Platforme „Ne damo naše“ u kojoj se formalno udružuje 10 organizacija civilnog društva: ARL (Srđ je naš), Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju, GONG, Klubtura, Mreža mladih Hrvatske, Platforma 9.81, Pravo na grad, Zelena akcija, Zelena Istra i Zeleni Osijek.

Ciljevi platforme su aktualiziranje slučajeva u Hrvatskoj kojima prijeti privatizacija i gubitak javne demokratske kontrole nad javnim i zajedničkim dobrima i resursima, okupiti i poticati aktivni angažman organiziranog civilnog društva, sindikata i drugih relevantnih društvenih organizacija, istaknutih stručnjaka, javnih osoba i građana oko različitih tema vezanih za javna i zajednička dobra i resurse, te razvijati i promovirati modele sudioničkog upravljanja i

PROGRAM: ENERGETIKA, TRANSPORT I OTPAD

društvene kontrole nad javnim dobrima, resursima i uslugama koji se, nasuprot postojećem neodrživom upravljanju i suprotno privatizaciji, temelje na uključivanju šireg spektra društvenih dionika.

OTPAD

Gospodarenje otpadom važna nam je tema i područje rada koje obuhvaća spektar od sprječavanja nastajanja otpada, razvijanja modela odvajanje otpada do praćenja i sprječavanja nezakonitih odlagališta.

PROJEKT

STVARANJE DRUŠTVA BEZ OTPADA

Nositelj projekta: Unikom d.o.o.

Partneri: Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje, Zeleni Osijek, JKP „Komunalije“ Sremska mitrovica, Grad Sremska mitrovica, Ekološki klub grada Sremska mitrovica i CEKOR

Izvor financiranja: Europska unija u sklopu IPA prekograničnog programa Hrvatska-Srbija,

Trajanje projekta: 28.11.2013.-27.11.2015.

Iznos: 678.317,24 EUR

Cilj ovog projekta je doprinos zaštiti okoliša i održivom razvoju u prekograničnom području, kroz razmjenu iskustava i zajedničkih aktivnosti na području upravljanja otpadom, kao i povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada kroz razvijanje sustava prikupljanja i gospodarenja otpadom.

Aktivno smo sudjelovali u Upravljačkom odboru projekta.

U suradnji sa stručnjakom za kompostiranje pripremili smo trening za edukatore i provodili edukaciju. Osmislili smo radionicu o odvojenom prikupljanju otpada za učenike osnovnoškolskog uzrasta koju smo proveli u svibnju 2015. povodom otvorenja ekološko-

PROGRAM: ENERGETIKA, TRANSPORT I OTPAD

edukativnog parka na reciklažnom dvorištu Jug 2 u Osijeku. U provedbi radionice sudjelovalo je 120 učenika trećih razreda s učiteljima.

Osmislili smo sadržaj, te sudjelovali u pripremi i provedbi Međunarodne konferencije o održivom gospodarenju otpadom, održane 18.2.2015. godine u Osijeku. Konferencija je okupila stotinjak domaćih i stranih stručnjaka i dionika gospodarenja otpadom.

Osnovani smo Prekogranični forum za gospodarenje otpadom koji je okupio stručnjake iz Hrvatske i Srbije te organizirali njihova 4 radna sastanka na teme: zakonodavstvo i dokumenti vezani uz gospodarenje otpadom prema EU standardima, biorazgradivi otpad, kompostiranje, zelena ekonomija, utjecaj prikupljanja otpada na razvoj reciklažne industrije u Srbiji, cirkularna ekonomija.

Sudjelovali smo u facebook kampanji „Od plastike do šume“ administriranjem facebook stanice. Cilj kampanje bio je informirati i educirati građane o selektivnom prikupljanju otpada, te pratiti projektne aktivnosti i količine odvojeno prikupljene plastike. Za svakih 20 tona prikupljene plastike posađeno je jedno drvo uz ekološko-edukativni park u reciklažnom dvorištu Jug 2. Kako je prikupljeno 400 tona plastike, ukupno je posađeno 20

stabala. Osmislili smo sadržaj 4 edukativne ploče uz ekološko-edukativni park koje se aktivno koriste u edukacijama.

Sudjelovali smo na obilježavanju važnih ekoloških datuma: Dan planeta Zemlje (25.4.2014. i 22.4.2015. godine) i Dan zaštite okoliša (5. 6. 2014. i 3. 6.2015. godine). Umrežili smo se sa međunarodnom organizacijom Earth Day Network te su naša događanja postala dio globalnog obilježavanja Dana planeta Zemlje.

POTPORA NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Institucionalna potpora stabilizaciji i razvoju udruge za trogodišnje razdoblje koja je krenula početkom 2015. bila je **ključna za nastavak razvoja udruge.**

Trajanje potpore: 1. 1. 2015. - 31. 12. 2017.

Iznos: 381.487,88 KN

Potpota podrazumijeva izradu kvalitetnog strateškog i operativnog plana, razradu i osiguravanje dugoročnog financiranja i samofinanciranja, povećanje članstva i razvoj

PROGRAM: ENERGETIKA, TRANSPORT I OTPAD

profesionalnosti, proširenje suradnje s drugim udrugama, ustanovama i međusektorski te dugoročniji razvoj projekata i programa.

U skladu s novim Zakonom o udrugama (NN 74/14) izradili smo novi Statut koji je usvojen na sjednici Skupštine održanoj 25. rujna 2015. godine te predan Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji. Poslovne knjige i financijski izvještaji sastavljaju se u roku i u skladu sa Zakonom i Pravilnikom, a izrađen je i financijski plan za 2016. godinu.

KROZ NOVE PROJEKTE USPOSTAVILI SMO I NOVA PARTNERSTVA I SURADNJU S BROJNIM USTANOVAMA I UDRUGAMA POPUT: HRVATSKE VODE, JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE, PRAVNI FAKULTET OSIJEK, DRAVA FEDERATION IZ MAĐARSKE, ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR IZ ZAGREBA I DRUGI. TAKO SMO VEĆ KRAJEM 2015. GODINE USPJELI UGOVORITI 3 NOVA PROJEKTA KOJA ĆE SE FINANCIRATI SREDSTVIMA EU.

Tijekom 2015. godine četiri osobe prošle su edukaciju pod nazivom *Zajednička nacionalna pravila* koju je provela tvrtka 'Projekt jednako razvoj d.o.o.' Edukacija je obuhvatila izobrazbu o izradi Pravilnika o javnim nabavama.

Institucionalna potpora omogućila nam je aktivno sudjelovanje u mrežama udruga s kojima radimo na zajedničkim kampanjama i utječemo na javne politike posebno u području zaštite prirode i okoliša te održivog razvoja (*Zeleni Forum, Dravska Liga, Mreža Zelenih telefona RH*).

KONTAKT

KONTAKT

ZELENI TELEFON	URED U OSIJEKU, OPATIJSKA 26 F	EKO CENTAR ZLATNA GREDA
Tel 072 123 456 Fax 031 565 182 zeleniosijek@zeleni- osijek.hr	Tel 031 565 180/181 Fax 031 565 182 zeleniosijek@zeleni- osijek.hr	Tel 031 627 113 Fax 031 565 182 info@zlatna-greda.org